

KOOSKÕLASTUSTABEL

Märkus	Arvestamine ja kommentaarid
Justiits- ja Digiministeerium	
1. TKindlS § 35 – Töötukassa andmekogu seaduse tasandi regulatsioon on ette nähtud töötuskindlustuse seaduse (TKindlS) §-s 35. Seaduse tasandi regulatsioonis tuleks esimesel võimalusel teha järgmised muudatused. TKindlS § 35 lg-ga 2 nähakse ette, et andmekogu asutab ja selle põhimääruse kehtestab minister. Kuna seaduse tasandi regulatsiooni sätestamisega on andmekogu juba asutatud, siis ei ole võimalik asutamist enam edasi delegeerida, seega tuleb sätestest välja jätta „asutab ja“. TKindlS § 35 lõikes 2 nähakse ette ka volituse raamid, mida tasuks täpsustada Justiits- ja Digiministeeriumi poolt koostatud juhise põhjal.	Teadmiseks võetud Täname Justiits- ja Digiministeeriumit tähelepaneku eest, aga kuna ministri määruse muutmise määruse eelnõuga ei ole võimalik teha muudatusi TKindlS-s, ei saa me ettepanekut kõnesoleva eelnõu puhul arvestada. Seejuures aga nõustume tähelepanekus selgitatuga ja kavandame vajalikud muudatused TKindlS-sse esimesel võimalusel.
2. Põhimääruse § 3 lg 5 p 2 – kõnealuse sätte kohaselt koosneb andmeladu muu hulgas ka andmetest, mis on saadud statistika ja analüüside tegemiseks kolmandatelt isikutelt. Põhimäärusest ei nähtu, kes on kolmandad isikud ja mis andmeid silmas on peetud. Juhime tähelepanu, et andmekogus töödeldavate andmete koosseis peab olema esitatud põhimääruses ning töödeldavate isikuandmete kategooriad seaduse tasandil. Juhul kui nimetatud andmed hõlmavad ka andmeid, mis põhimääruses ega seaduses ei ole kajastatud, tuleb vastavat regulatsiooni muuta.	Teadmiseks võetud
3. Seletuskirja punktis 4.2. on välja toodud, et muudatused toovad kaasa ulatuslikud muudatused töötukassa andmekogus ja mõjutatud on ka KRA ja SKA andmekogud. Samas seletuskirja punktis 5 märgitakse, et ei kaasne lisakulusid. Kui kulud nii Töötukassa, KRA ja SKA infosüsteemide kohandamiseks kaetakse asutuste jooksvast eelarvest, siis tuleb see seletuskirjas välja tuua. Või kui see rahaline kulu on juba välja toodud näiteks seaduse muutmise seletuskirjas, siis palume viidata sellele.	Arvestatud Kulud nii Töötukassa, KRA ja SKA infosüsteemide kohandamiseks kaetakse asutuste jooksvast eelarvest, seletuskirja täiendatud.

Riigi Infosüsteemi Amet	
<p>Meil pole eelnõule sisulisi märkuseid. Juhime aga tähelepanu, et kõnealune Töötukassa andmekogu pole registreeritud riigi infosüsteemi halduse infosüsteemis (RIHA) ning senini on RIHAs eraldiseisvatena kirjeldatud järgmised andmekogud:</p> <ul style="list-style-type: none"> -töötuna ja töötsijana arvel olevate isikute ning tööturuteenuste osutamise register (EMPIS2) -töövõime hindamise ja töövõimetoetuse andmekogu (TETRIS/REDIS) -töötuskindlustuse andmekogu (TKIS2). <p>Palume Eesti Töötukassal avaliku teabe seaduses ja Vabariigi Valitsuse 28.02.2008 määruses nr 58 „Riigi infosüsteemi haldussüsteem“ sätestatud korras eelnimetatud kolm andmekogu kannet korrastada ning registreerida RIHAs Töötukassa andmekogu (juhtisime sellele tähelepanu ka meie 20.11.2023 kirjas nr 4.2-8/231619, milles avaldasime arvamust töötukassa andmekogu põhimääruse eelnõule).</p>	<p>Teadmiseks võetud</p> <p>Andmekogude lõpetamine ja uue kasutusele võtmine on viibinud, kuna Töötukassa lähtus oma tööplaanides andmete teabevärava tulekust ja sellest, et saavad andmekogu seal kasutusele võtta. Andmete teabevärava funktsionaalsus hetkel kahjuks ei toeta andmekogu kasutusele võttu. Töötukassale teadaoleva avaliku informatsiooni kohaselt toimuvad andmete teabeväravas hetkel hanke proovitööd kuni 14.01.26. Töötukassa on algust teinud EMPIS, TETRIS, TKIS2 andmekogu lõpetamisega, sh peame konsultatsiooni RIA-ga, kuidas tehniliselt korrektselt andmekogu lõpetada. Algust on tehtud Töötukassa andmekogu kasutusele võtmiseks, hetkel toimub tehnilise dokumentatsiooni ajakohastamine ja ettevalmistamine RIHA-sse esitamiseks.</p>
Andmekaitse Inspeksioon	
<p>1. Meil puuduvad märkused esitatud eelnõu osas, kuid peame vajalikuks esitada oma tähelepanekud kehtiva töötukassa andmekogu põhimääruse osas.</p> <p>Töötukassa andmekogu põhimääruse § 6 loetleb andmekogusse kantavad füüsilise isiku üldandmed, milleks muu hulgas on ka pangakonto number ja välisriigi panga korral panga nimi ja tunnuskood. Sealjuures näeb sama paragrahvi lõige 3 ette, et kui töötukassa poolt makstav toetus või hüvitis kantakse teise isiku pangakontole, siis kantakse andmekogusse konto omaniku nimi ja pangakonto number. Samas töötuskindlustuse seaduse (TKindIS) § 35 lõike 4 punktid 1 ja 2, mis annavad loetelu isiku üldandmetest ja muudest andmetest, pangakonto andmete kogumist isikuga seotud andmetena ette ei näe.</p> <p>Lisaks juhime tähelepanu Justiits-ja digiministeeriumi eelnõude koostamise juhisele (JDM juhise), milles on selgitatud, et üldiselt tuleb seaduses sätestada isikuandmete kategooriad (nt üldandmed, haridusandmed</p>	<p>Teadmiseks võetud</p> <p>Oleme valmis aktsepteerima, et isiku teovõimet ja surmaaega võib potentsiaalselt käsitada eriliiki isikuandmetena IKÜM art 9 lg 1 tähenduses ja sellest tulenevalt kavandame vajalikud muudatused TKindIS § 35 lõike 4 punktidesse 1 ja 2 esimesel võimalusel. Seejuures jääb meile aga arusaamatuks, kuidas saab asjaolu, et üldandmete puhul on tegemist kinnise loeteluga tulla Justiits- ja Digiministeeriumi juhisest. Kuna sellisel juhisel ei ole õigustloovat mõju, ei ole mõistlik seda ka ametnike omavahelises suhtluses sellisena käsitada.</p>

<p>jne), kus isiku üldandmete puhul on tegemist kinnise loeteluga, kuhu kuuluvad nimi, isikukood, sugu, kodakondsus, kontakt (sh aadress) ja emakeel. Põhimääruses aga antakse juba konkreetne loetelu, milliseid üldandmeid andmekogusse kogutakse. TKindlS § 35 lõike 4 punkt 1 loetleb aga üldandmetena ka isiku teovõime ja surmaaja, mis ei lähe kokku JDM antud juhiseiga.</p> <p>Soovitame edaspidi TKindlS muutmisel täiendada andmekogu asutamise volitusnormi selliselt, et isiku kohta kogutavate muude andmete loetelu kajastaks ka pangakonto andmeid.</p>	
<p>2. AvTS § 43⁵ lõike 1 järgi sätestatakse andmekogu põhimääruses muu hulgas ka andmekogusse kogutavate andmete koosseis. Andmekaitse Inspektsiooni koostatud andmekogude juhendis (lk 15) on täiendavalt selgitatud, et andmekogusse kogutavate andmete täielik loetelu ei pea olema seaduses, kuid andmekogu põhimäärus peab sisaldama ammendavat loetelu andmekogusse kogutavatest andmetest. Samuti on JDM juhises, märgitud, et andmekogu põhimääruses tuleb sätestada andmekogusse kantavate andmete täpne/ammendav loetelu (vajadusel saab esitada loetelu lisana). Lisaks on juhises selgitatud, et „isiku üldandmed“ või „isiku kohta käivad andmed“ ei ole piisavalt ammendavad, kuna pole võimalik aru saada, milline on täpne andmekoosseis.</p> <p>Kehtiva põhimääruse § 7 lõige 2 loetleb andmed, mis kantakse andmekogusse tööturumeetmete raames osutava tööturuteenuse tingimustele vastamise andmetena, milleks punkti 8 järgi on ka muud andmed, mis on aluseks isikule tööturuteenuste osutamiseks. Samuti näeb põhimääruse § 11 lõike 1 punkt 15 ette, et andmekogusse kogutakse muud andmed osutatud tööturuteenuse kohta. Märgime, et sellised üldised sätted ei anna ülevaadet andmekogu andmekoosseisust. Põhimääruse eesmärgiks aga peakski olema just see, et anda inimesele ülevaade, milliseid tema andmeid andmekogus töödeldakse. Ilmselt selliselt sõnastatud sätted seda eesmärki ei täida. Soovitame andmekogu põhimääruses andmekogusse kogutavate andmete koosseisu puudutavad sätted üle vaadata ning esitada andmekogusse kogutavate andmete täpne loetelu.</p>	<p>Teadmiseks võetud</p> <p>Viime vajalikud muudatused sisse 2026. aastal põhimääruse järgmiste muudatustega.</p>
<p>3. AvTS § 43⁵ lõike 1 järgi sätestatakse andmekogu põhimääruses muu hulgas andmeandjad. Andmekogude juhendis on andmekogu pidamise olulise küsimusena, mida tuleb põhimääruses reguleerida, loetletud ka andmete allikad ehk millistest andmekogudest või kelle käest (millistelt andmeandjatelt) andmeid saadakse. Seeläbi määratakse tegelikult kindlaks, millised on</p>	<p>Teadmiseks võetud</p> <p>Viime vajalikud muudatused sisse 2026. aastal põhimääruse järgmiste muudatustega.</p>

<p>andmekogu unikaalsed põhiandmed. Nimelt keelab AvTS § 43³ lõige 2 asutada ühtede ja samade andmete kogumiseks eraldi andmekogusid. Samuti on JDM juhises märgitud, et andmekogu põhimääruses tuleb sätestada andmete allikad ehk andmeandjad koos nende antavate andmetega.</p> <p>Töötukassa andmekogule andmete esitajad on loetletud põhimääruse §-s 40, sh andmekogud, kust töötukassal on õigus andmeid saada. Samas ei selgu põhimäärusest, millised põhimääruse §-s 40 loetletud andmekogudest saadud andmed on põhimääruse 3. peatükis loetletud töötukassa andmekogu andmeteks. Näiteks näeb § 40 lõige 9 ette tervisekassa õiguse saada andmeid ambulatorsete visiitide ja haiglas viibimise ning ravi, ravimite ja meditsiiniseadmete kohta, kuid andmekogu andmete loetelust ei nähtu, kas ja millised andmed tervise infosüsteemist töötukassa andmekogusse kantakse. Võib üksnes eeldada, et terviseandmed on seotud eksperdiarvamuse andmetega (põhimääruse § 31), kuid millised konkreetset tervise infosüsteemi andmed töötukassa andmekogusse edastatakse ja seal säilitamisele kuuluvad, põhimäärusest ei nähtu.</p> <p>Kindlasti vajab põhimääruse § 40 muutmist selliselt, et põhimäärust lugedes oleks võimalik aru saada, millised andmekogud on töötukassaandmekogule andmete andjaks ning milliste põhimääruse 3. peatükis loetletud andmete osas.</p>	
<p>4. TKindlS § 35 lõigete 7 ja 8 järgi tuleb säilitamise tähtaja (10 aastat) möödumisel andmed pseudonüümida ning pseudonüümitud andmete säilitamise tähtaja (65 aastat) möödumisel andmed anonüümida. Andmekogu põhimääruses reguleerib andmete säilitamist § 41, mille järgi andmed pseudonüümitakse ja anonüümitakse kord aastas säilitustähtaja möödumise kalendriaasta lõpus. Põhimääruse § 42 lõike 1 järgi tähendab andmete pseudonüümimine andmekogu andmetele pseudonüümimiseks juhuslikest numbritest koosneva kordumatu koodi andmist, millega asendatakse isikut tuvastada võimaldavad andmed. Samas ei nähtu ei volitusnormist ega ka põhimäärusest, millised andmekogus olevad andmed on andmekogu vastutav töötleja tuvastamise vältimiseks kohustatud koodiga asendama, mistõttu ei ole võimalik ka hinnata, kas koodiga asendamine täidab eesmärgi –vältida otsest tuvastamist, mis seletuskirja järgi ongi pseudonüümimise mõte. JDM on 2022. aastal tööturumeetmete seaduse eelnõu kooskõlastamisel juhtinud tähelepanu sellele, et on kaheldav, kas isiku nime, isikukoodi ja kontaktandete töötlemise välistamine tagab selle, et isik ei ole tuvastatav, arvestades andmekogusse kogutavate</p>	<p>Teadmiseks võetud</p> <p>Analüüsimise ja kavandamise vajadusel vajalikud muudatused TKindlS-sse esimesel võimalusel.</p>

ülejäänud andmete koosseisu. Seega tuleks analüüsida, milliste andmete asendamine tagab selle, et isikut ei ole võimalik tuvastada ning loetleda vähemalt põhimääruses andmekoosseis, mis tuleb andmekogu vastutavaltöötlejal unikaalse koodiga asendada.

Sama puudutab ka andmete anonüümseks muutmist. Põhimääruse § 41 lõike 6 järgi tähendab anonüümimine pseudonüümitud andmete muutmist anonüümseks viisil, et üksikisikut ei ole võimalik tuvastada või ei ole enam võimalik tuvastada, kuid puudub teave selle kohta, kuidas andmekoguvastutav töötaja andmete täieliku anonüümisuse andmekogus peab tagama. Seega puudub võimalus ka hinnata, kas andmete anonüümimise järgselt on üksikisikuid võimalik tuvastada.

Andmekogu andmete säilitamist puudutavale oleme ka varasemalt juhtinud tähelepanu oma 16.11.2023 antud arvamuses nr 1.2.-4/23/2860-2.